

Ellenségek a zöldségeskertben nyáron

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 30.06.2020 Брой: 6/2020

Kártevők

Kolorádóbogár

Faj – *Leptinotarsa decemlineata*

Tünetek

A kolorádóbogár a burgonya egyik legjelentősebb kártevője hazánkban. Országszerte elterjedt, és döntő jelentőségű a burgonyatermesztés szempontjából;

Kártételt okoz a paradicsomban és a padlizsánban is;

Az imágók és lárvák a leveleket rágják, csak a vastag ereket hagyják meg;

Az első lárvastádiumú lárvák a levelek alsó epidermiszét és parenchímáját rágják;

A második lárvastádium után a lárvák a levelek húsos részét, később az ereket és a levélnyeleket pusztítják;

Tömeges fertőzés esetén a növények akár 100%-ban is levéltelenítettek lehetnek. A padlizsánt súlyosan támadja.

Életciklus

A kártevő imágóként telel át a talajban;

Évente 1-3 generációt fejleszt;

14-15⁰C-os talajhőmérsékletnél, 20-25 cm mélységben jelenik meg;

Száraz tavasz esetén a bogarak megjelenése elhúzódik;

15-20⁰ C hőmérsékleten a bogarak nem aktívak;

A peték fejlődésének optimális hőmérséklete 22-25⁰C, relatív páratartalma 70-75%;

A lárvák négy lárvastádiumon mennek keresztül;

A kártevő táplálkozása, vándorlása és szaporodása a hőmérséklettől függ.

Védekezés

- A kártevő elleni védekezés a telet imágók megjelenésével kezdődik;
- Magas populációsűrűség esetén a bogarakat kézzel össze lehet szedni és elpusztítani, mielőtt petéket raknának a levelekre;
- A vegyszeres védekezés a következő küszöbértékeknél történik:
 - lárva 3-4 db / növény;
 - imágó 4-5 db/100 növény;

Bejegyzett rovarirtószerek a védekezéshez: Biscaya 240 OD 20 ml/da; VAZTAC New 100 EC 10 ml/da; Decis 100 EC 12.5 ml/da; Calypso 480 SC 10-15 ml/da; Mageos 8 g/da; Oikos EC 100-150 ml/da;

Paradicsom levélaknázó moly

Faj – Tuta absoluta

Tünetek

Előnyben részesítik a növények leveleit és szárait, de a termést is támadják.

A kár rövid és széles aknákból áll a leveleken, amelyekben hernyók és ürülék láthatók.

Életciklus

A lepkék éjszaka aktívak, nappal elrejtőznek.

A kárt a hernyók okozzák.

Védekezés

- Feromoncsapdák használata a megfigyeléshez és a populációsűrűség csökkentéséhez;
- Fekete ragadólapok elhelyezése;
- Alacsony populációsűrűség esetén üvegházakban bevezethető az egyik biológiai agens, a *Macrolophus pygmaeus* vagy a *Nesidiocoris tenuis*;
- Növényvédő szerek (NVS) kezelése megjelenéskor, gazdasági küszöb üvegházakban: hernyók – levelek 10%-a aknával; termések 4%-a károsodott;
- Engedélyezett NVS: Avant 150 EC 25 ml/da; Alverde 240 SC 100 ml/da; Altacor 35 WG 8-12 g/da; Ampligo 150 ZC 40 ml/da; Affirm 095 SG 150 g/da; Bermectin 50-100 ml/da; Voliam Targo 063 SC 0.08%; Confidor Energy OD 80 ml/da; Coragen 20 SC 14-20 ml/da; Exalt 200-240 ml/da; Lannate 20 SL 125 ml/da; Lannate 25 WP 100 g/da; Mospilan 20 SP 0.02%; NeemAzal T/S 0.3%; Picador 20 SL 0.05%; Rapax SBS 100-200 ml/da; Sineis 480 SC 10-25 ml/da; Warrant 20 SL 50 g/da.

Levéltetvek

Faj – Család: Aphididae

Tünetek

A levéltetvek a levelek fonákáról szívogatva okoznak kárt, amelyek fokozatosan deformálódnak és elsárgulnak.

A növények fejlődésben elmaradnak, a virágok egy része lehull, a termések fejletlenek maradnak.

Életciklus

Magas szaporodóképességük és többgenerációs fejlődésük miatt a levéltetvek rövid idő alatt nagy számú növényt boríthatnak be és sűrű kolóniákat alkothatnak. A levéltetvek veszélyes vírusbetegségek vektorai a zöldségfélékben (uborka mozaik vírus).

Védekezés

- A zöldség alatti területek rendszeres ellenőrzése. 2-5%-os fertőzött növény sűrűség megállapításakor NVS kezelést végeznek;
- Engedélyezett levéltetvészerek: Ampligo 150 ZC 40 ml/da; Biscaya 240 OD 0.06%; Danadim Progress 400 EC/Rogor L40/ Bi-58 Top 0.05-0.075%; Dekka EC/Desha EC/ Dena EC 50 ml/da; Deltagri 30-50 ml/da; Decis 100 EC 7.5-17.5 ml/da; Closer 120 SC 20 ml/da; Calypso 480 SC 0.02%; Confidor Energy OD 0.06%; Kohinor 200 SL 0.05%; Lannate 25 WP 90-100 g/da; Lannate 20 SL 125 ml/da; Mavrik 2 F 0.02%; Masai WP 15-25 g/da; Meteor 0.08-0.09%; Mospilan 20 SP 0.0125%; Mospilan 20 SG 25 g/da; Picador 20 SL 0.05%; Sivanto Prime 45 ml/da; Skato 30-50 ml/da; Teppei 10 g/da; Trebon 0.065%.

Tripszek

Faj – Dohánytripsz (Thrips tabaci) és Nyugati virágotripsz (Frankliniella occidentalis)

Tünetek

A fertőzött növényi szerveken (levelek, levéllyekek, virágok és termések) apró fehéres foltok keletkeznek sötét pontokkal, amelyek a kártevő ürülékei.

Magasabb populációsűrűség esetén a foltok összeolvadnak és a levelek kiszáradnak.

A fejlődés korai szakaszában támadott növények generatív szervei (rügyek és magházak) deformálódnak, kiszáradnak és lehullanak.

Életciklus